

poris seu quinti femur mouentium musculi parti, reliqua musculi pars^o adnascetur, illa di-
 stincti & peculiaris musculi uice ab omnibus merito haberetur. Nunc autem quum poste-
 rior hæc pars adnatam continuamq; eiusdem musculi aliam habeat partem, nihil obstat di-
 ueris doctrinæ modis, aut unum (uti nos hæcenus fecimus) uniuersum hunc musculum appel-
 lare, aut primum in^o duos illum distinguere: ut scilicet unus esset, qui femoris interno capiti
 tendinem porrigat, alter uero qui acutæ femoris lineæ implantatur. Atque hæc una est in-
 scriptio, istam posteriorem partem ab anteriori distinguens. Verum &^o anterior rursus pars
 inscriptionem quoque obtinet, non tamen adeo manifestam, ac modò narratam, uerum tam-
 lem, cuius gratia hanc partem in duas portiones, aut si quis uelit, in duos musculos subdivi-
 uidere, integrum sit. Huius namque anterioris quinti musculi partis portio, quæ enascitur ab
 anteriori appendicis ossis coxendicis sede, quæ à pubis ossium commissura ad infimam ul-
 que coxendicis partem pertinet, ab illa anterioris musculi partis portione, inscriptione qua-
 dam dirimitur, quæ à reliqua appendicis sede usque ad posterioris partis musculi totius an-
 teriorem regionem pronascitur. Præterea duæ hæc anterioris partis portiones, non inscrip-
 tione impressione uel solum distinguuntur, sed etiam fibrarum ductu, ac item insertione: quem
 admodum etiam totius musculi posterior pars ab anteriori fibrarum insertionisq; occasione
 differt. Portio namque anterioris partis, quæ pubis ossium commissuræ proxima est, admo-
 dum obliquas & ferè transuersas exigit fibras, quæ ab exortu retrorulum ad radicem parui fe-
 moris processus contendunt, & superiori parti acutæ femoris lineæ inseruntur. Reliqua au-
 tem anterioris partis portio, quæ ad infimam magis coxendicis ossis sedem principium du-
 cit, obliquas quidem exigit fibras, sed propemodum rectas, & inferiori asperæ prominentisq;
 lineæ sedi continuò implantatas. Ac proinde aut mecum unum constituit in uno femore
 musculum, aut si uisum fuerit utraque partes duorum musculorum uice enumerato: aut si
 maiori adhuc numero, iam in sectione peritior, caperis, anteriorem partem in duos muscu-
 los subdividito, tres enarraturus, ea tamen lege, ut situi, functioni, figuræ, crassitie, neruo-
 sæ & carnosæ parti magis quam numero attendas, & obserues pariter me de hominum, non
 autem simiarum musculis fecus quam Galenum loqui. ne si forte aliquando illum legens ne
 posteriorem huius quinti musculi partem, quæ radici interioris capitis femoris implantatur,
 oscitanter spectasse arbitreris, quod illam tendine insertionem moliri scripserim, quum inte-
 rim carneam insertionem in caudatis simijs tentet. Hæcenus commemoratis quinque mu-
 sculis, tensio femoris primario conceditur, & idem quoque femori in motu, qui in latum &
 in circumactu quoque fit, ut nunc audies, famulantur. Primus enim ualidæ & in neutram uer-
 gentis partem extensionis autor est, amplo ipsius principio, & lato tendine femur reuellens.
 Si uero elatiorem duntaxat sui principij partem tetenderit, aut humiliorem, non quidem in
 neutrum latus inclinantem efficit tensionem, uerum in hoc illud uel latus uergentem. Se-
 cundus autem extendit simul, & sursum uersus exteriora trahendo femur, ipsius caput intro
 in coxendicis ossis acetabulum adigit. Tercius &^o quartus femur quoque modicè sursum
 trahentes, tendunt. Deinde & quartus etiam foras circumagit: tertius autem femur circum-
 uertit paulò magis in posteriora tendens, quam sursum trahens. At utriusque multò infirmius
 motui qui in gyrum fit subministrant, quam musculi, quibus hoc proprium munus dele-
 gari paulò post audies. Cæterum quinti musculi fibræ posteriores, seu musculi illius poste-
 rior pars, rectis donata fibris, crus firmum stabilit, ac terræ affigit, femur extendens. Antero-
 ris autem partis posterior portio, non minus id ipsum suis fibris præstat, cum modica tamen
 femoris ad interiora adductione. Altiores uero fibræ, quæ ossis pubis cartilagini uicinæ sunt, &
 aut potius anterioris musculi partis prior portio, introrsum ducit femur, & fibræ huius por-
 tionis altiores, ita femur ducentes, illud quoque sursum reuellunt, flexionisq; quodammodo
 autores euadunt. Nunc enarratis quinque musculis, flexiones opponuntur, qui illis paucio-
 res sunt, nempe tres tantum proprii, quos sextum, septimum & octauum memorie confir-
 mandæ gratia numerabimus. Sextus itaque is est musculus, quem dum dorsum mouentes
 musculos recenserem, atque de lumborum musculis sermo incidisset, Galeni gratia, descripsi.
 quod is in lumborum musculorum enarratione ab hominum compositione, suis simijs dele-
 ctatus, aberrauerit. Hic igitur musculus ex undecimæ & duodecimæ thoracis, & primæ, &
 secundæ, & tertiæ lumborum uertebrarum lateribus, carneo enascitur principio, quod li-
 mulatque prodijt, musculum teretem constituit, deorsum obliquè uersus exteriora descen-
 dentem. Procurrat enim per interiora ossis ilium semper carnosus permanens, quousque ad
 eam ossis pubis regionem deuenit, quæ coxendicis ossis nomen assumit. Hic namque in ua-
 lidum & teretem cessans tendinem, dictam nunc pubis ossis sedem transcendit, & deorsum
 produ-

Quinque pri-
 morum femo-
 ris musculorum
 munus.

Sextus.

Lib. de Ad-
 muscul.

productus, tandem interiori seu minori femoris^o processui^o implantatur, elatiorem proces-
 sus partem occupans. Musculi huius gratia, ubi pubis ossi expanditur, uelut sinus aliquis in-
 sculpitur ligamento ex osse nato obductus, ut simul tutò nec errabundus hæc sexti musculi
 tendo descenderet, nec intensus laxatus uel ossis duritie uitaretur. Septimus ex tota interio-
 ri ossis ilium^o regione tanquam ex semicirculo quoque carnosam originem accipit, & lato hoc
 eductus principio, paulatim arctior crassiorq; redditur, deorsum in priora corporis proce-
 dens. Ex omnibus enim eius lati principij fibris teres efformatur musculus, qui per altiore
 ossis coxendicis^o regionem uectus, adhuc carnosus ad minorem femoris processum descen-
 dit. Vbi uero processui uicinius appropinquat, in teretem quoque cessat^o tendinem, qui hu-
 miliori eius processus parti, prædicto nunc tendini proximus inseritur. Porro quæ hic muscu-
 lus super coxendicis ossis elatiore deorsum tendit, cavitatem quoque quodammodo & sinum,
 ne uagabundus feratur, in osse obtinet. Octauus musculus oscitanter secantibus femur mo-
 uentium^o quinti & maximi totius corporis musculi portio censetur, ex pubis osse carneo am-
 ploq; initio in homine enatus. Ex tota enim ossis pubis^o lineæ, ab anteriori coxendicis ossis
 acetabuli sede ad ossium pubis usque commissuram extuberante, musculus hic principium
 ducit, quod ad posteriora admodum obliquè descendens, æquè amplum tantisper asserua-
 tur, donec breui, sed amplo, tendine femoris ossi^o inseratur. Fit uero ipsius insertio e regione
 parui femoris processus in interioris femoris latus, obliquè deorsum uersus posteriora ten-
 dens. Hic musculus in hominibus liuidum se spectandum offert, at non æquè, atque in cau-
 datis simijs, quibus musculus iste minor & non similiter lato principio enatus conspicitur.
 Tribus his musculis Natura ut simul femur flexerent, & introrsum uersus alterum crus ad-
 mouerent, commisit. Sextus enim, quem flexentium primum recensuimus, sursum ualidè fe-
 mur attrahit flexitq; ad interiora id adigens. Septimus similiter femur sursum attollendo fle-
 cit, & paulò insignius sexto, uersus interiora, admovent. Octauus modicè sursum femur con-
 trahit, infirmæq; flexionis autor censetur, uerum adhuc magis septimo introrsum uellit. Ita
 profecto ut flexentes & extendentes musculos, duobus quoque reliquis ad interiora exte-
 rioraq; motibus, Natura præfecerit. Porro tribus flexentibus, musculus quem inter tibiæ
 motores nonum enumeraui, aliquid auxilij suppeditare creditur. Non enim adeo absonum
 est, & hunc secundario quum tibiæ extendit, ad femoris flexionem accommodare, quum
 ex coxendicis ossis^o tuberculo quopiam enatus, rectà deorsum in priorem tibiæ partem ex-
 currit. Verum quemadmodum hunc femoris flexioni opem ferre arbitramur, omnes etiam
 reliquos tibiæ mouentes, qui ex coxendicis, aut pubis, aut ilium osse in tibiæ procurrunt
 secundario femoris motuum opifices esse, merito (quamuis non ita rectè) assereremus. Cæ-
 terum duo adhuc super sunt musculi femur contorquentes, quos in præsentī sermone nonum
 ac decimum numerabimus. Nonus itaque liuidus, & ut cæteri huius articuli, carnosus ui-
 situr, & transuersim in exteriora protensus, totum pubis ossis^o foramen exterius contegit. De-
 inde per exteriorem^o cervicis femoris sedem productus, ualido satis & utcumque amplo ten-
 dine, insertionem molitur, in magni femoris processui^o sinum, qui femoris cervicem & ca-
 put ossis coxendicis acetabulum subintrans, è directo respicit. Decimus internam dicti nu-
 per foraminis sedem occupat, nono longè ualidior, & ob Naturæ artificium accuratè perpen-
 dendus. Huius namque principium exoritur à tota^o lineæ, quæ ab interna ilium ossis sede,
 qua primi ossis sacri ossis transuerso processui committitur, per internam coxendicis ossis &
 pubis regionem, ad pubis usque ossium commissuræ elatiorem partem protenditur. Latum
 hoc decimi musculi principium, quod ueluti tribus lineis seu inscriptionibus insignitur, si-
 militer ut reliquorum ferè præsentis articuli musculorum capita, carnosum est, & totam in-
 ternam ossis pubis & ossis coxendicis sedem occupans, liuidumq; apparens, sensim adeo^o ar-
 ctatur, ut eius amplitudo coxendicis ossis^o interuallum non uincat, quod inter acutum ipsius
 processum, & posteriorem sui appendicis sedem habetur. Ad hoc enim interuallum, quod
 amplum sinum sibi insculptum gerit, decimus musculus^o reflectitur extrorsum, magnum fe-
 moris accedens processum. Atque hunc sanè reflexum magna Conditoris industria muscu-
 lus molitur, quæ enim musculus ad^o sinum hunc circumuoluitur, externa parte carnosus est,
 ea autem parte qua sinum tangit, omnino neruosus conspicitur, & ueluti^o tres teretes com-
 monstrat tendines, serie quadam ad sinum reflexos. Tendines hi lati in musculi substantia
 incipiunt paulò antequam musculus sinum contingat, sed quæ sinui obuoluuntur strictio-
 res euadunt, singuli rursus in magno hoc sinu peculiarem sinum sibi uendicantes. Amplius
 enim sinus duos leuiter extuberantes ostendit lineas, quæ transuersim ductæ magnum sinum
 f 3 ueluti

Septimus.

Octauus.

Sexti, 7, &
 8 munus.

Nonus.

Decimus.